

LAFV legt Leiden als dé wetenschapsstad vast

LEIDEN - De dodo is misschien wel de meest tot de verbeelding sprekende uitgestorven vogel. De vogel die het vliegen was verleerd leefde op Mauritius en werd eind 16e eeuw voor het eerst beschreven en nog geen 100 jaar later voor het laatst gezien. Fotograaf Ellen Kruyt, van de Leidse Amateur Fotografen Vereniging zette de dodo uit Naturalis op de foto. 'Dodo' is namelijk het dagonderwerp op 15 februari van Leiden2022. Een gesprek met paleontoloog Alexandra van der Geer van Naturalis.

WAAR KOMT DE NAAM DODO VANDAAN?

“Waarschijnlijk is het een verkorting of verbastering van ‘dodaers’, de Nederlandse naam voor het dier ten tijde van de VOC. ‘Dodaers’ betekent dan zoveel als dikkont of dot-kont, naar de dot van veren op zijn achterste.”

Waarom heeft de dodo het imago als van een evolutionaire mislukking?

“Wetenschappers in de 18de (Buffon) en 19de eeuw (Owen) beschreven de dodo op grond van zijn

Leiden viert de wetenschap

LEIDEN - Leiden is in 2022 European City of Science. 365 Dagen lang viert men wetenschap, kennis, kunst en kunde, vol activiteiten voor iedereen met een nieuwsgierige geest. Elke dag staat er een ander onderwerp centraal. En zo viert de LAFV in samenwerking met Leiden2022 haar 100-jarig bestaan in deze rubriek. Iedere week plaatst de LAFV op deze plek in het Leids Nieuwsblad een foto die gerelateerd is aan een van onderwerpen. ●

naïviteit en dikte (‘dom en lui’) expliciet als een tragisch, gedegegeneerde fout van de natuur die ongeschikt was om te overleven. Dit wetenschappelijk beeld van een gefaald, dom schepsel bereikte het publiek en heeft sindsdien hardnekkig standgehouden.”

HOE ZOU JE ZELF DE DODO OMSCHRIJVEN?

“De dodo was een endemische duivensoort perfect aangepast voor het leven op Mauritius.”

WAAROM IS DE DODO ER NIET MEER EN KAN DEZE OOIT NOG TERUGKOMEN?

“Helaas, met de mens kwamen ook varkens en ratten naar het eiland Mauritius, die zich tegoed hebben gedaan aan de op de grond nestelende loopvogels. Het is geheel onmogelijk dat de dodo nog terugkomt, weg is weg, en voor een nieuwe, parallelle evolutie hebben we gauw meer dan een miljoen jaar nodig. Mogelijk zijn er nog DNA-fragmenten bewaard gebleven: daarmee zou theoretisch nog

De dodo in Naturalis, een reconstructie van preparateur Jan Hakhof Foto: pr/LAFV/Ellen Kruyt).

een op de dodo gelijkende vogel via kloning tot leven gewekt kunnen worden. Maar daarmee is het nog geen ‘echte dodo’. Bovendien is zijn levensgebied weg, dus voortleven wordt lastig.”

WAT WIL JE VERDER NOG DELEN OVER DE DODO?

“De dodo blijkt een brein gehad

te hebben vergelijkbaar met dat van andere duiven. Dus bepaald geen suffe domoor. Nog iets, het kan zijn dat de breedsnavel papegaai van Mauritius uitgestorven is omdat deze soort afhankelijk was van de dodo, die palmvruchten at en de zaden uitpoepte die dan door de papegaaien opgegeten konden worden. Een uitstervende diersoort vertrekt zelden alleen”. ●